

TAMPERE.
FINLAND

TAMPEREEN
KAUPUNGIN
TOIMINNAN
JA TALOUDEN
KATSAUS 4/2026

TAMPERE

Sisällys

Keskeiset nostot

Talouden ja henkilöstön avainluvut

Yhteenvedo toiminnan tavoitteiden toteutumisesta

Toimintaympäristö

Talous

Poikkeamat talousarvioon, sitovat erät

Talous ja toiminta yksiköittäin

Henkilöstö

Keskeiset nostot

Talous

Suomen talouden toipuminen viivästyy Lähi-idän kriisin ja energian hinnan nousun vuoksi. Valtiovarainministeriön ennusteen mukaan BKT kasvaa vain 0,6 prosenttia vuonna 2026, mutta kasvun odotetaan vahvistuvan 1,7 prosenttiin vuosina 2027–2028. Tampereen talousnäkymiä varjostavat heikentyneet verotuloennusteet ja työttömyysturvamenojen voimakas kasvu.

Toimintaympäristö

Tampereen työttömyysaste oli huhtikuussa 15,4 %, kun se oli koko maassa 12,1 %. Vuoden takaiseen tilanteeseen verrattuna työttömyysaste kasvoi 2,3 %-yksiköllä. Työttömien määrä on kasvanut erityisesti pitkäaikaistyöttömien, rakennetyöttömien ja yli 50-vuotiaiden osalta. Uusien avointen työpaikkojen määrä on pysynyt koko vuoden matalalla.

Henkilöstö

Kunta- ja hyvinvointialan työ- ja virkaehtosopimukset sovittiin ajalle 1.5.2025-29.2.2028. Vuodelle 2026 tulee 1.8. alkaen yleiskorotus 2,27 %, ja 1.10. alkaen 0,2 % järjestelyerä sekä 0,4 % kehittämisohjelmaerä. Vuoden 2025 korotusten palkkaperinnön ja vuoden 2026 korotusten arvioitu vaikutus henkilöstömenoihin on 15,2 M€ vuonna 2026.

Talouden ja henkilöstön avainluvut

(tilinpäätösennuste 2026, vertailu muutettuun talousarvioon)

Toimintakate

-759,5 M€

+8,2 M€

Vuosikate

85,6 M€

-8,3 M€

Tulos

-56,5 M€

-11,3 M€

Toiminnallinen tulos -74,3 M€

Investoinnit (netto)

-240,6 M€

+0,6 M€

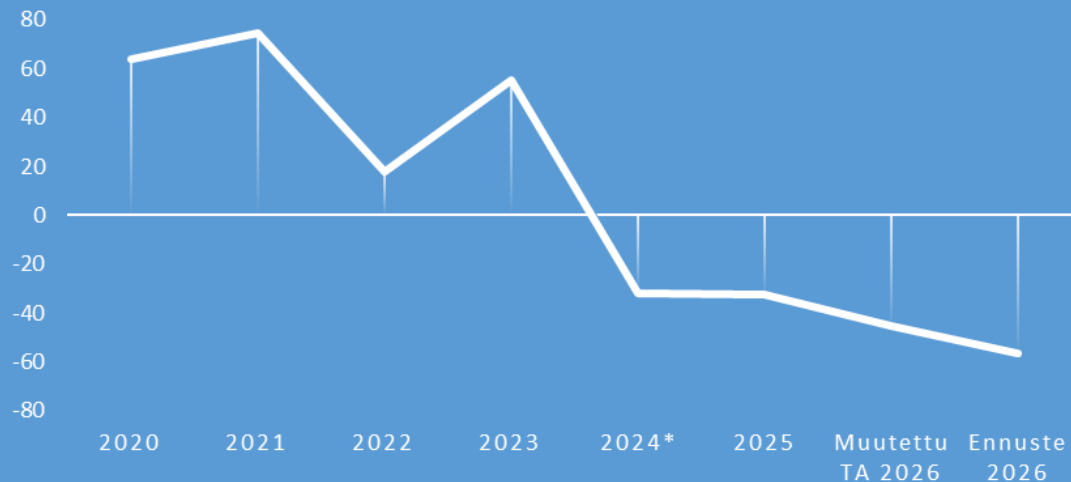
Investointien tulo-rahoitus 36 %

Henkilöstö

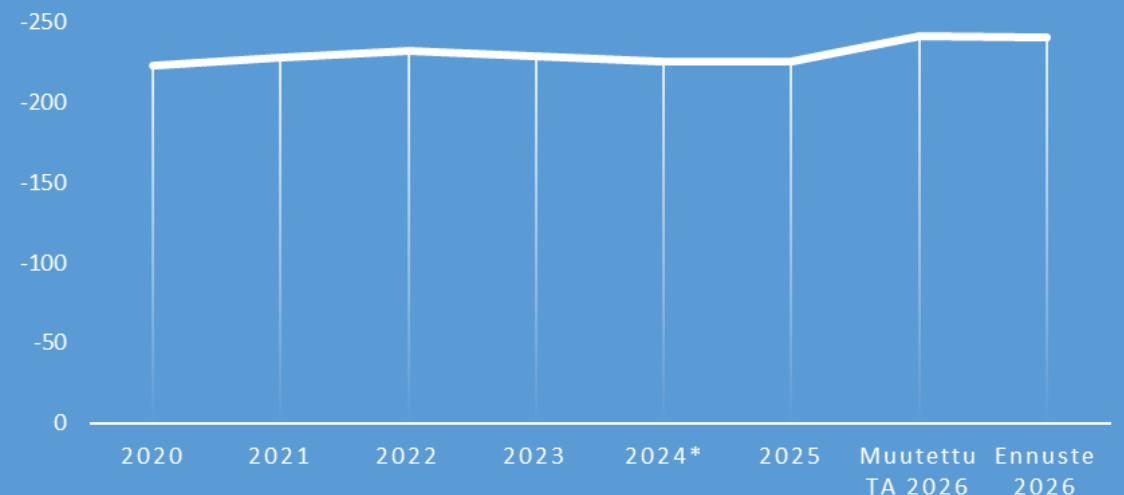
8 232 htv

-99 htv

TULOS, M€

INVESTOINNIT (NETTO), M€

* Vuosi 2024 ilman Tampereen Veden yhtiöittämisen vaikutusta

Yhteenveto toiminnan tavoitteiden toteutumisesta

Talousarviotavoitteet 2026

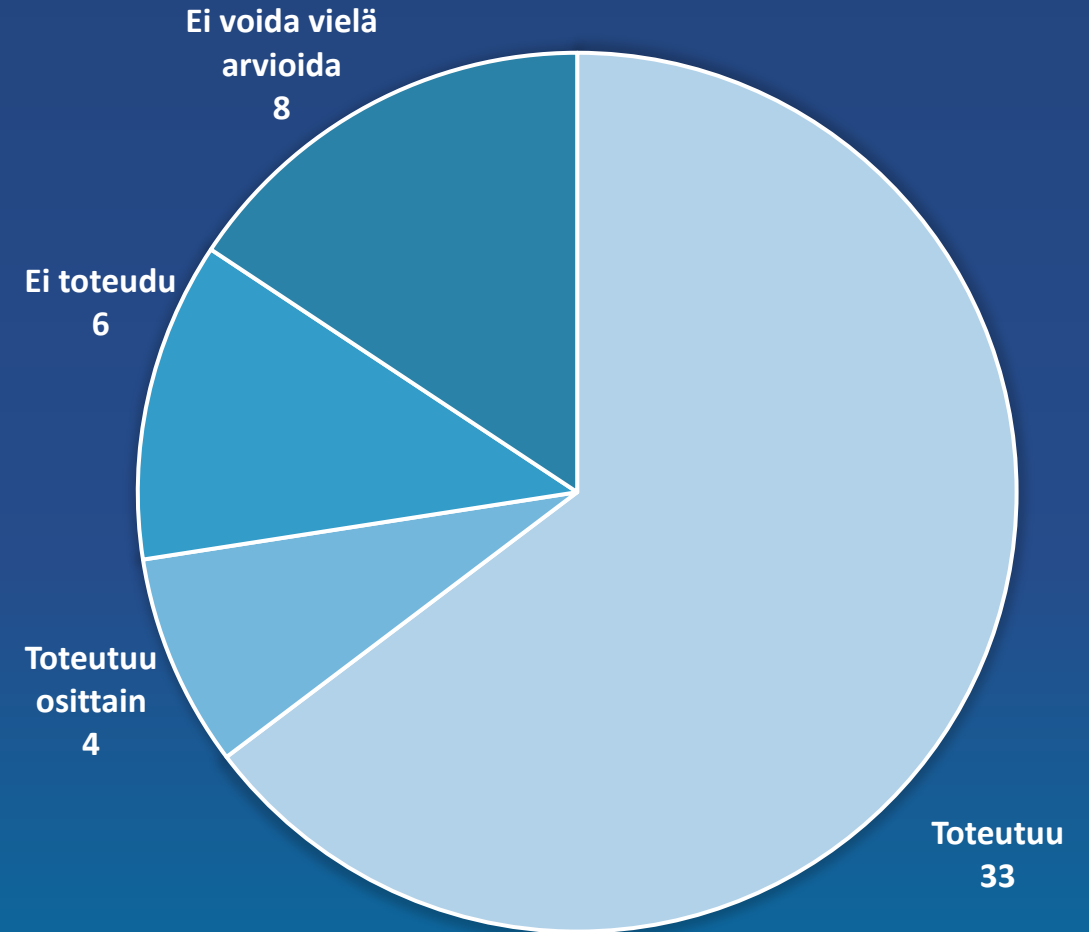
Lautakunnille, työllisyysjaostolle ja kaupunginhallituksen alaiselle toiminnalle (konsernihallinto) asetettiin vuoden 2026 talousarviossa strategiapäivityksen pohjalta yhteensä 51 sitovaa talousarviotavoitetta. Huhtikuun tilanteessa:

- **33 tavoitteen arvioidaan toteutuvan (+)**
- **4 tavoitteen arvioidaan toteutuvan osittain (+/-)**
- **6 tavoitteen arvioidaan jäävän toteutumatta (-)**
- **8 tavoitteen toteutumista ei voida vielä arvioida (?)**

Tavoitteet poikkeamiseen on avattu tarkemmin tässä aineistossa lautakuntien ja konsernihallinnon osioissa.

Tarkemmin toiminnan tavoitteiden toteutumiseen voi tutustua erillisessä [talousarviotavoitteiden toimeenpanon Power BI -raportissa](#).

Tampereen Tekemisen kaupunki 2035 -strategian toteutumisen kokonaistilannetta voi puolestaan seurata kerran vuodessa päivittyvällä [strategiaseurannan Power BI -raportilla](#).

Toiminta- ympäristö

Väestö

Työttömyys

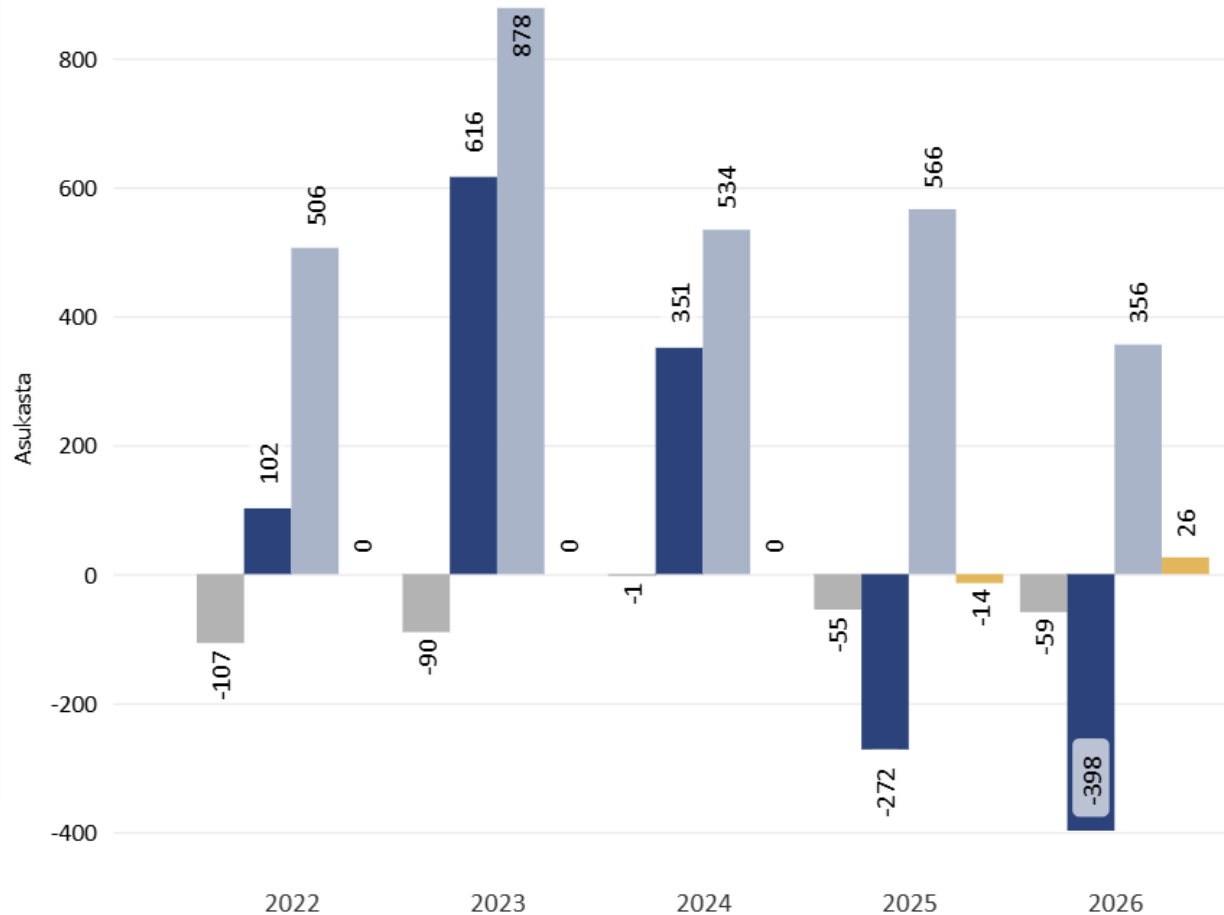
Asuntorakentaminen

Väestönkasvu ja sen rakenne

Huhtikuu 2026, ennakkotieto

VÄESTÖNKASVUN RAKENNE

● Luonnollinen väestönlisäys ● Kuntien välinen nettomuutto ● Nettomaahanmuutto ● Väkiluvun korjaus

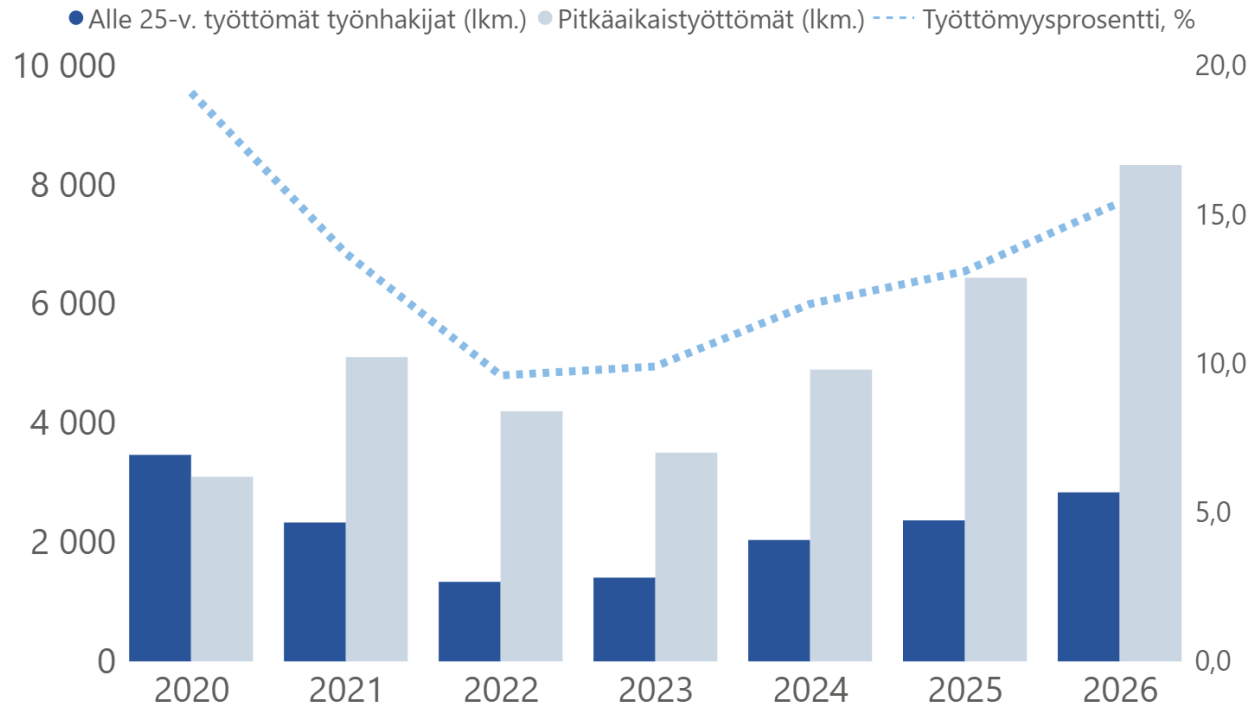

Lähde: Tilastokeskus ennakkotiedot

- Tilastokeskuksen ennakkotiedon mukaan Tampereella oli huhtikuun lopussa 263 262 asukasta.
- Tampereen väestönkasvu on ollut vuoden ensimmäisellä kolmanneksella tahmeaa ja väkiluku laski viime vuoden lopun tilanteeseen verrattuna 75 asukkaalla.
- Tampere kärsi kuntienvälisessä muutossa muuttotappiota 398 asukasta. Maahanmuuton osalta muuttovoittoa saatiin 356 asukkaan verran.
- Luonnollinen väestönlisäys oli huhtikuun lopun tilanteessa -59 asukasta.
- Vieraskielisten osuus väestöstä oli noin 12,1 %.
- Ensimmäisen kvartaalin aikana noin 75 % Tampereelle kohdistuneista maahanmuutoista (tulomuutto) oli tehty Euroopasta ja Aasiasta.

Työttömyys

Tampereen työttömyysaste sekä nuorten ja pitkäaikaistyöttömien määrä, huhtikuu 2020-2026

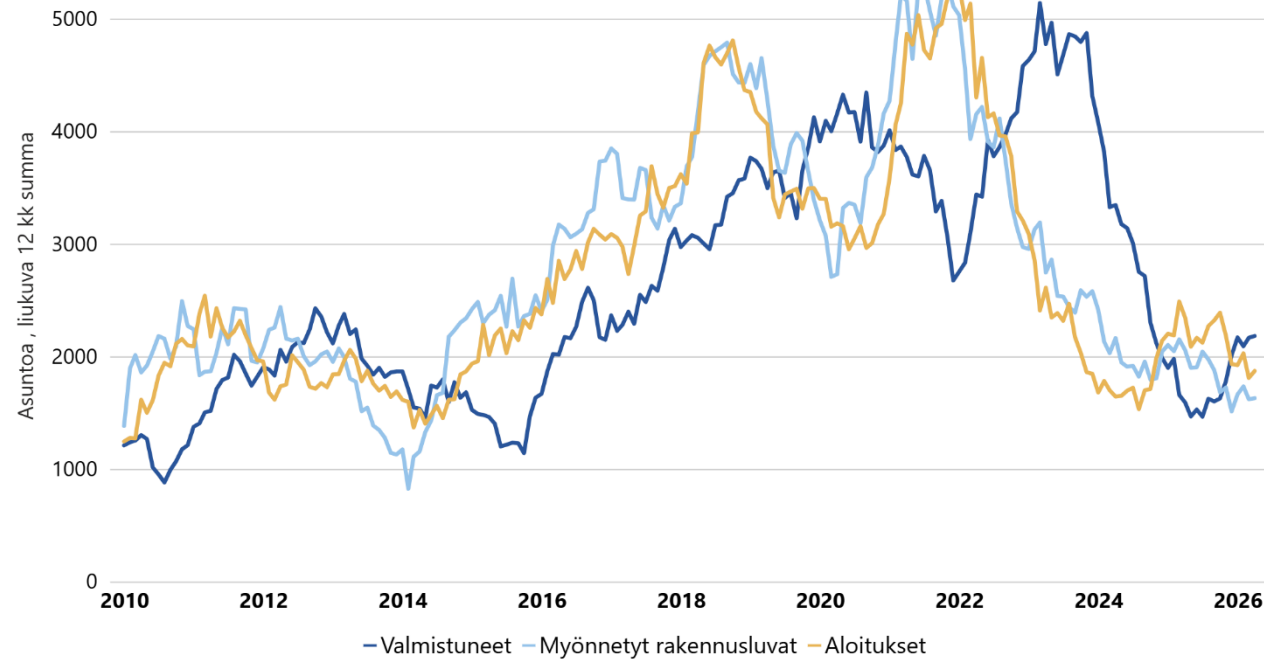

- Tampereen työttömyysaste oli huhtikuussa 15,4 % (koko maassa 12,1 %).
- Työttömänä työnhakijana oli 20 829 tamperelaista. Vuodentakaiseen tilanteeseen verrattuna työttömyysaste kasvoi 2,3 %-yksiköllä ja työttömien työnhakijoiden määrä 3 432 henkilöllä.
- Työttömien määrä on vuoden aikana kasvanut erityisesti pitkäaikaistyöttömien (+29 %), rakennetyöttömien (+ 28 %) ja yli 50-vuotiaiden (+26 %) kohdalla.
- Uusien avointen työpaikkojen määrä on pysynyt koko vuoden hyvin matalalla. Huhtikuussa uusia avoimia työpaikkoja ilmoitettiin yhteensä 2 392, mikä on 605 vähemmän kuin vuosi sitten.

Asuntorakentaminen

Asuntotuotannon trendit

12kk liukuva summa

- Asuntorakentamisen aloitusten, myönnettyjen rakennuslupien ja valmistuneiden asuntojen määrä on tasaantunut viime vuosina vastaavaksi 2010-luvun alun kanssa.
- Vuosina 2024-2026 on valmistunut asuntoja huomattavasti hitaampaa tahtia kuin muulloin edellisen vuosikymmenen aikana. Tulevina vuosina asuntoja valmistuu vastaavaa tahtia, koska aloitusten määrä ei ole kasvanut.
- Vuoden 2026 huhtikuun loppuun mennessä valmistui 343 asuntoa ja aloituksia oli 434. Nämä luvut ovat toiseksi vähiten viimeisen kymmeneen vuoteen.
- Viime vuosien asuntotuotanto on ollut poikkeuksellista myös siten, että vuodesta 2024 lähtien valmistuneista asunnoista jopa 59 % on ollut kohtuuhintaisia.
- Perheasuntojen (3h+) osuus asuntotuotannosta on kasvanut vähitellen koko 2020-luvun, mutta yhä valtaosa valmistuneista asunnoista on yksiöitä tai kaksioita (73 %).
- Asuntorakentaminen on edelleen kerrostalovaltaista ja niitä on vuositasolla n. 90 % valmistuneista asunnoista.

Talous

Tuloslaskelma

Verorahoitus

Pysyvien vastaavien myyntivoitot

Kunnan rahoitusosuus työttömyystuista

Rahoituslaskelma

Investoinnit

Tulorahoituksen riittävyys

Lainamäärän kehitys

Konserniennuste

Tuloslaskelma

Tuloslaskelma, milj. euroa	TP 2025	Muutettu TA 2026	TP Enn 2026		Ero
Toimintatuotot	382,0	356,9	363,6	✓	6,7
Toimintakulut	-1 068,2	-1 124,6	-1 123,1	✓	1,5
Toimintakate	-686,1	-767,7	-759,5	✓	8,2
Verotulot	641,2	687,0	673,0	✗	-14,0
Valtionosuudet	125,7	142,0	142,0	✓	0,0
Rahoitustuotot ja -kulut	25,6	32,5	30,1	✗	-2,4
Vuosikate	106,2	93,9	85,6	✗	-8,3
Poistot ja arvonalentumiset	-138,8	-139,1	-142,1	✗	-3,0
Tilikauden tulos	-32,5	-45,2	-56,5	✗	-11,3
Tilinpäätössiirrot	0,9	1,2	1,2	✓	0,0
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	-31,6	-44,0	-55,3	✗	-11,3

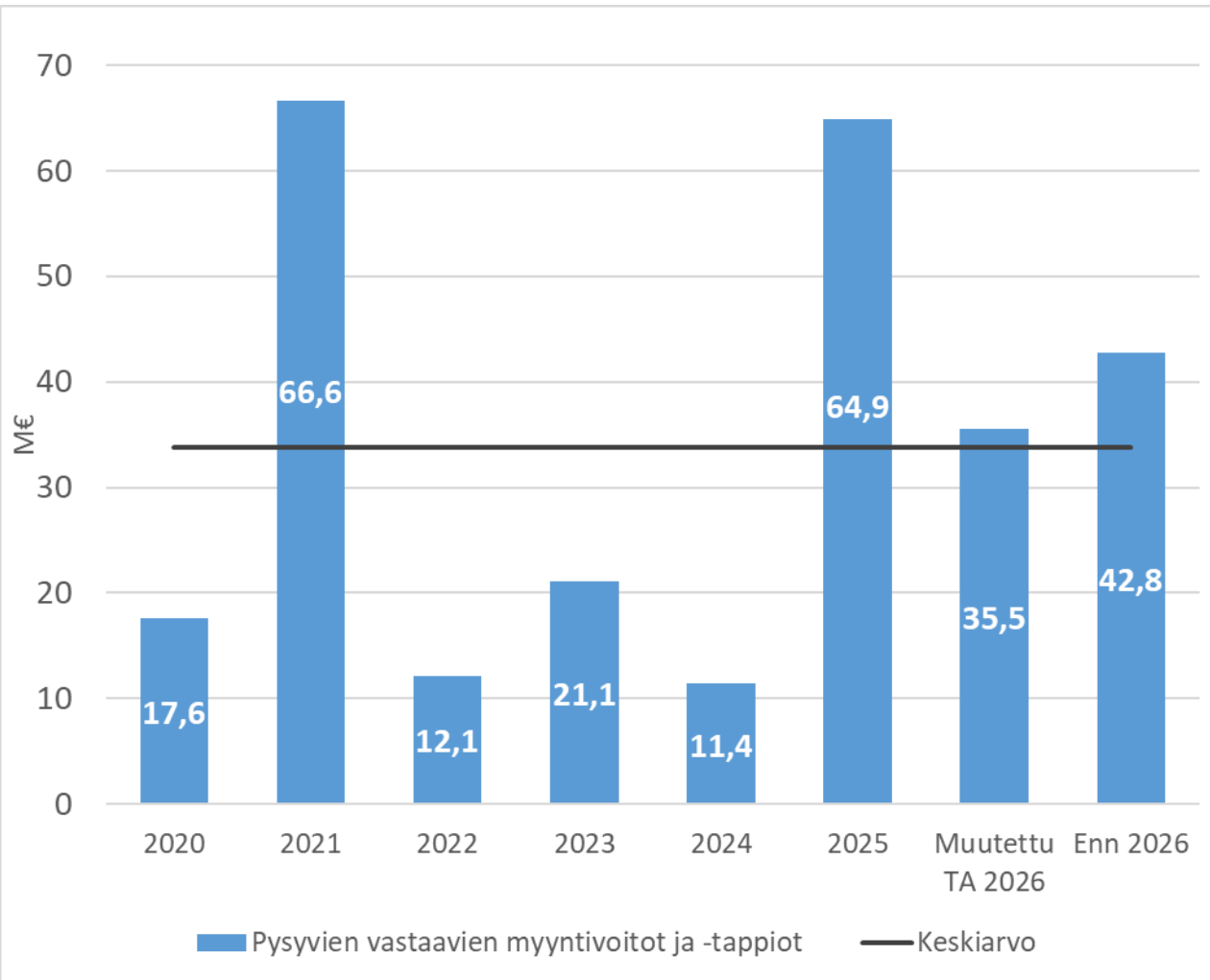
- Tilikauden tulosennuste on 56,5 M€ alijäämäinen, mikä on 11,3 M€ muutettua talousarviota heikompi.
- Toimintakatteen ennuste on 8,2 M€ budjetoitua parempi. Toimintatuottojen ennustetaan toteutuvan muutettua talousarviota parempana pysyvien vastaavien myyntivoittojen takia.
- Elinvoima- ja osaamislautakunnan toimintakate on ylittymässä 9,4 M€ ja yhdyskuntalautakunnan 2,3 M€. Budjettia heikompaa ennustetta selittää kunnan rahoitusosuus työttömyystuista ja rakentamisen vaimeus.
- Verorahoituksen ennustetaan toteutuvan 14,0 M€ budjetoitua heikompana pääosin kunnallisverotulojen takia. Kuntien verotulojen kehitykseen liittyy heikon yleisen taloustilanteen takia epävarmuutta.
- Vuosikatteen ennuste kattaa poistoista ja arvonalentumisista 60 prosenttia.

Verorahoitus

Milj. euroa	TP 2025	Muutettu TA 2026	TP Enn 2026	Ero vrt. Muutettu TA 2026	Muutos vrt. TP 2025
Verotulot yhteensä	641,2	687,0	673,0	-14,0	31,8
Kunnallisvero	453,1	495,0	482,0	✗ -13,0	↑ 28,9
Yhteisövero	77,7	81,0	83,5	✓ 2,5	↑ 5,8
Kiinteistövero	110,3	111,0	107,5	✗ -3,5	↓ -2,8
Valtionosuudet yhteensä	125,7	142,0	142,0	0,0	16,4
Peruspalvelut	11,6	26,4	26,4	✓ 0,0	↑ 14,8
Muut opetus ja kulttuuri	88,4	90,1	90,1	✓ 0,0	↑ 1,7
Verotulomenetysten korvaus	25,7	25,5	25,5	✓ 0,0	↓ -0,1
Verorahoitus yhteensä	766,8	829,0	815,0	-14,0	48,2

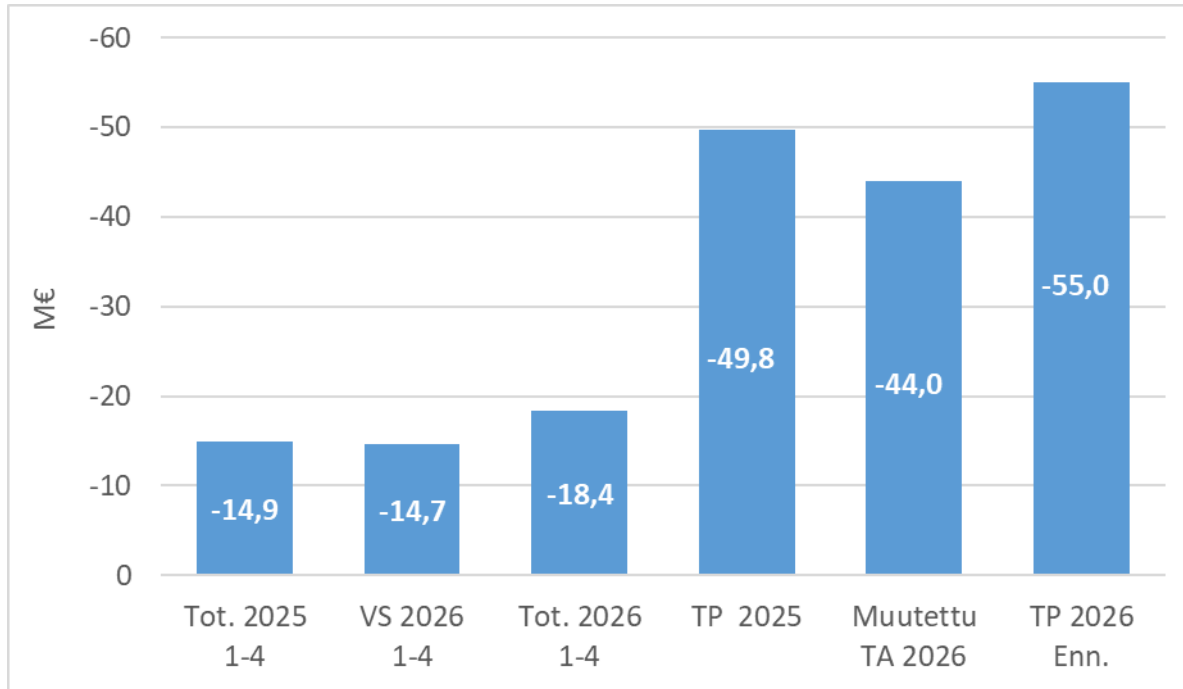
- **Verotulojen ennuste** on 14 M€ talousarviota heikompi. Ennuste perustuu valtiovarainministeriön, Verohallinnon ja Kuntaliiton arvioihin tulojen kehityksestä sekä toteutuneisiin vero- ja väestötietoihin.
- Kuntien verotulojen kehitykseen liittyy heikon yleisen taloustilanteen takia epävarmuutta. Talouskasvu ei ole vielä lähtenyt elpymään merkittävästi ja työttömyys on kasvanut.
- **Kunnallisverotulojen** arvioidaan toteutuvan merkittävästi budjetoitua heikompana. Kunnallisveron arvioidaan kasvavan 29 M€ (6,4 %) edellisestä vuodesta; kasvu antaa liian positiivisen kuvan, koska tilikauden 2025 verotuloon kohdistui noin 10 M€ oikaisu. Vertailukelpoinen kasvu näin ollen on vain noin 20 M€.
- **Yhteisöverotuloja** arvioidaan kertyvän 2,5 M€ talousarviota enemmän.
- **Kiinteistöverotulojen** historialliseen heikkenemiseen vaikuttaa kiinteistöjen verotusarvojen lasku ja vähäinen uudisrakentaminen. Lisäksi ennustetta heikentää verovuosiin 2022–2024 kohdistuneet vero-oikaisut.
- **Valtionosuusennuste** on muutetun talousarvion mukainen.

Pysyvien vastaavien myyntivoitot ja -tappiot

- Omaisuuden myyntivoittojen ja –tappioiden ennuste on 42,8 M€, joka on 7,3 M€ muutettua talousarviota parempi.
- Merkittävin ennusteeseen sisältyvä toteutunut myyntivoitto on maa-alueiden osalta Lapinniemen tontti 1,6 M€.
- Rakennusten osalta ei ole vielä toteutunut merkittäviä myyntivoittoja, mutta tilinpäätösennusteen mukaan myyntivoittoa on 0,6 M€ mikä alittaa suunnitelman n. 0,1 M€.

Kunnan rahoitusosuus työttömyystuista

- TE-uudistus laajensi kunnan rahoitusosuutta työttömyystuista merkittävästi.
- Rahoitusosuus kasvaa portaittain työttömyyden pitkittyessä heti 100 työttömyyspäivän jälkeen.
- Pitkään työttömänä olleiden osuus työttömyysturvamaksuista on merkittävä. 80 % työttömyysturvamaksuista aiheutuu yli 400 päivää työttömänä olleista.
- Kunnan rahoitusosuuden ennuste -55 M€ ylittää budjetoidun 11 M€.
- Kasvua edelliseen vuoteen on 5,2 M€.
- Keskeisin syy on vaikea työttömyystilanne ja tästä aiheutuva työttömyysturvamenojen kasvu.

Rahoituslaskelma

Milj. euroa	TP 2025	Muutettu TA 2026	TP Enn 2026	Ero vrt. Muutettu TA 2026	Muutos vrt. TP 2025
Toiminnan rahavirta	41,2	58,3	42,8	-15,5	1,6
Vuosikate	106,2	93,9	85,6	-8,3	-20,6
Tulorahoituksen korjaukset	-65,0	-35,5	-42,8	-7,3	22,2
Investointien rahavirta	-126,7	-201,3	-190,0	11,3	-63,2
Investointimenot	-229,6	-242,8	-242,2	0,6	-12,6
Rahoitusosuudet investointimenoihin	3,7	1,6	1,6	0,0	-2,2
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutus	99,1	40,0	50,7	10,7	-48,5
Toiminnan ja investointien rahavirta	-85,5	-143,0	-147,2	-4,2	-61,6
Rahoituksen rahavirta					
Antolainauksen muutokset	-0,6	-1,1	0,3	1,5	0,9
Lainakannan muutokset	76,5	149,5	167,7	18,2	91,2
Muut maksuvalmiuden muutokset	30,0	0,0	0,0	0,0	-30,0
Rahoituksen rahavirta	105,9	148,4	168,0	19,6	62,1
Rahavarojen muutos	20,4	5,4	20,9	15,4	0,5
Rahavarat tilikauden lopussa	96,5	101,9	117,3	15,4	20,9
Rahavarat tilikauden alussa	76,1	96,5	96,5	0,0	20,4

- Toiminnan rahavirran ennustetaan toteutuvan budjetoitua heikompana erityisesti vuosikatteen takia.
- Tulorahoituksen korjauksissa toiminnan rahavirrasta oikaistaan pysyvien vastaavien luovutusvoitot ja -tappiot sekä pakollisten varausten muutokset.
- Investointien rahavirran ennuste alittuu pääosin pysyvien vastaavien luovutustulojen takia.
- Tilinpäätösennuste osoittaa, että toiminnan rahavirta on riittämätön suhteessa investointien rahavirtaan.
- Rahoituksen rahavirran ennustetaan toteutuvan budjetoitua parempana johtuen lyhytaikaisten lainojen muutoksesta.

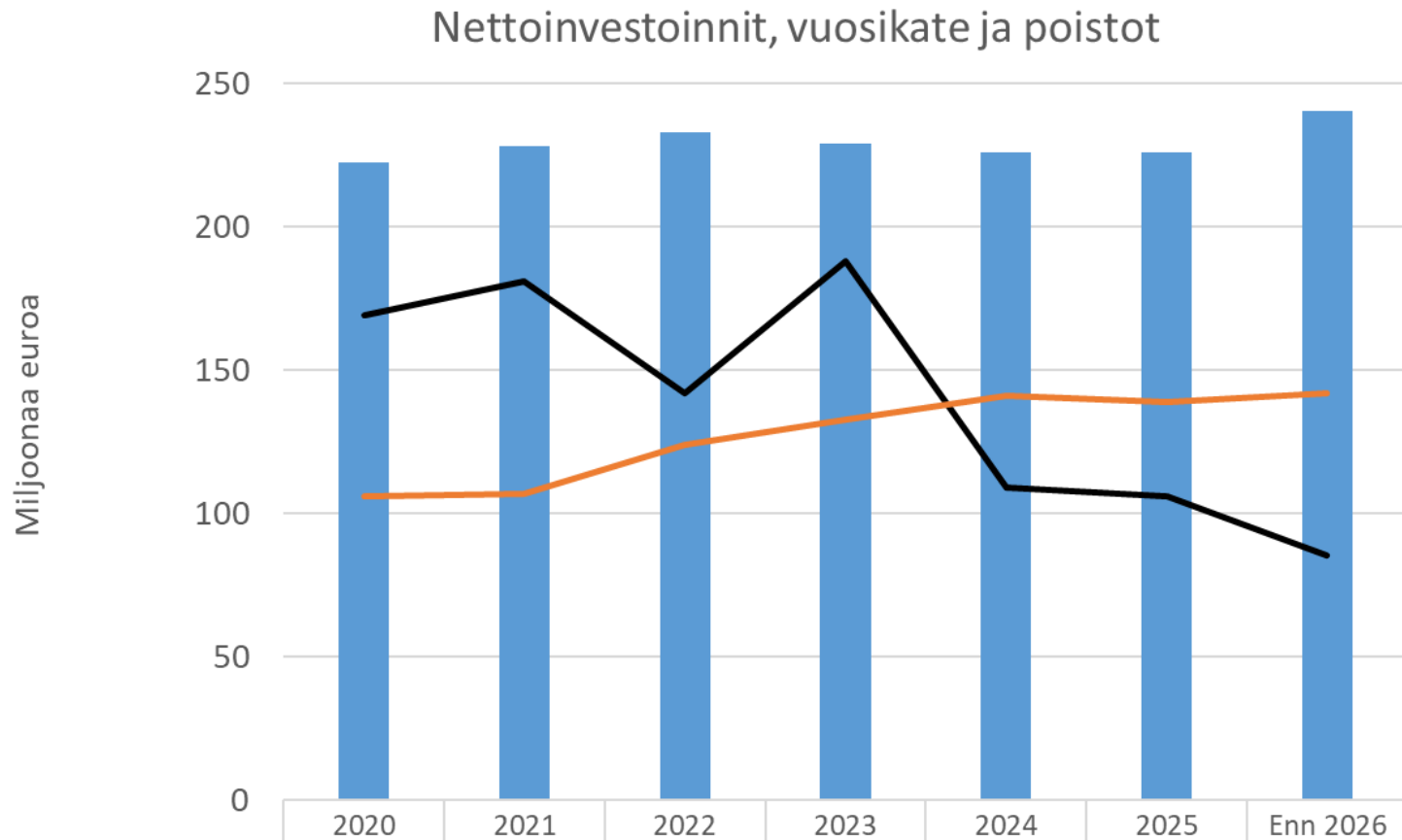
Investointien tulorahoitus-%
36 % (tavoite 39 %)

Investoinnit

Milj. euroa	TP 2025	Muutettu TA 2026	TP 2026 Enn	Ero
Aineettomat hyödykkeet				
Tietokoneohjelmistojen käyttöoikeudet	0,0	0,0	0,0 ✓	0,0
Tietokoneohjelmistojen valmistusarvot	-5,2	-5,8	-5,8 ✗	0,0
Muut pitkävaikutteiset menot	-11,3	0,0	0,0 ✓	0,0
Aineelliset hyödykkeet				
Maa- ja vesialueet	-13,6	-11,0	-11,0 ✓	0,0
Rakennukset	-49,7	-110,3	-101,6 ✓	8,7
Kiinteät rakenteet ja laitteet	-4,5	-82,9	-87,6 ✗	-4,7
Koneet ja kalusto	-6,3	-10,6	-10,3 ✓	0,3
Muut aineelliset hyödykkeet	-0,2	-0,1	-0,1 ✓	0,0
Keskeneräiset hankinnat	-112,2	0,0	0,0 ✓	0,0
Sijoitukset				
Osakkeet ja osuudet	-26,6	-22,1	-25,8 ✗	-3,7
Investoinnit yhteensä	-229,6	-242,8	-242,2	0,6
Rahoitusosuudet	3,7	1,6	1,6 ✓	0,0
Nettoinvestoinnit yhteensä	-225,9	-241,2	-240,6	0,6
Pysyvien vastaavien luovutustulot	99,1	40,0	50,7 ✓	10,7

- Nettoinvestointien tilinpäätösennuste 240,6 M€ alittaa muutetun talousarvion 0,6 M€. Investointien tulo-rahoitus-%:n ennuste on 35,6.
- Asunto- ja kiinteistölautakunnan talonrakennushankkeiden tilinpäätösennuste alittaa muutetun talousarvion 8,7 M€. Suurimpana alituksena Peltolammin hyvinvointikeskus -hankkeen 5,0 M€, koska toteutussuunnittelun ja rakennustöiden aloitus on siirtynyt aikataulumuutosten takia.
- Viiden tähden keskusta –kehitysohjelman investointiennuste ylittää muutetun talousarvion yhteensä 3,1 M€ Viinikankadun maanalaisen ajoyhteyden aikataulumuutosten takia.
- Yhteisten erien investointiennuste ylittää talousarvion 3,7 M€:lla, koska Nurmi Resort Oy:n apportisijoitusta vastaava sijoitus osakkeisiin ja osuuksiin on lisätty investointiennusteeseen.
- Luovutustulojen ennuste 50,7 M€ ylittää 10,7 M€:lla muutetun talousarvion. Luovutustuloennusteeseen on päivitetty Nurmi Resort Oy:n pääomituksen liittyvä apporttiluovutus 3,7 M€ ja muita myytäviä kohteita (mm. omakotitontteja).

Tulorahoituksen riittävyys

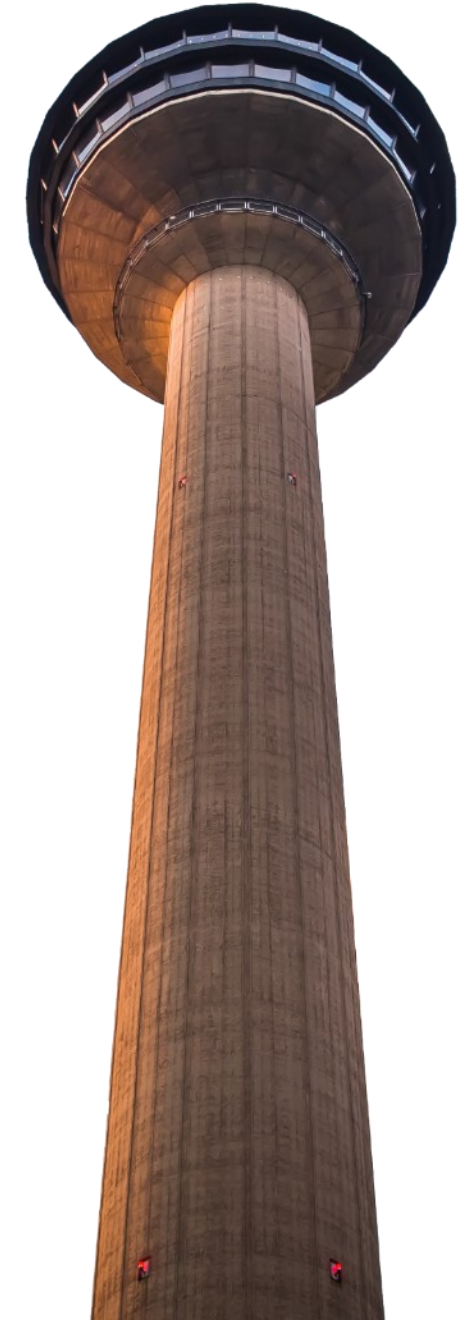

Nettoinvestoinnit, milj. euroa

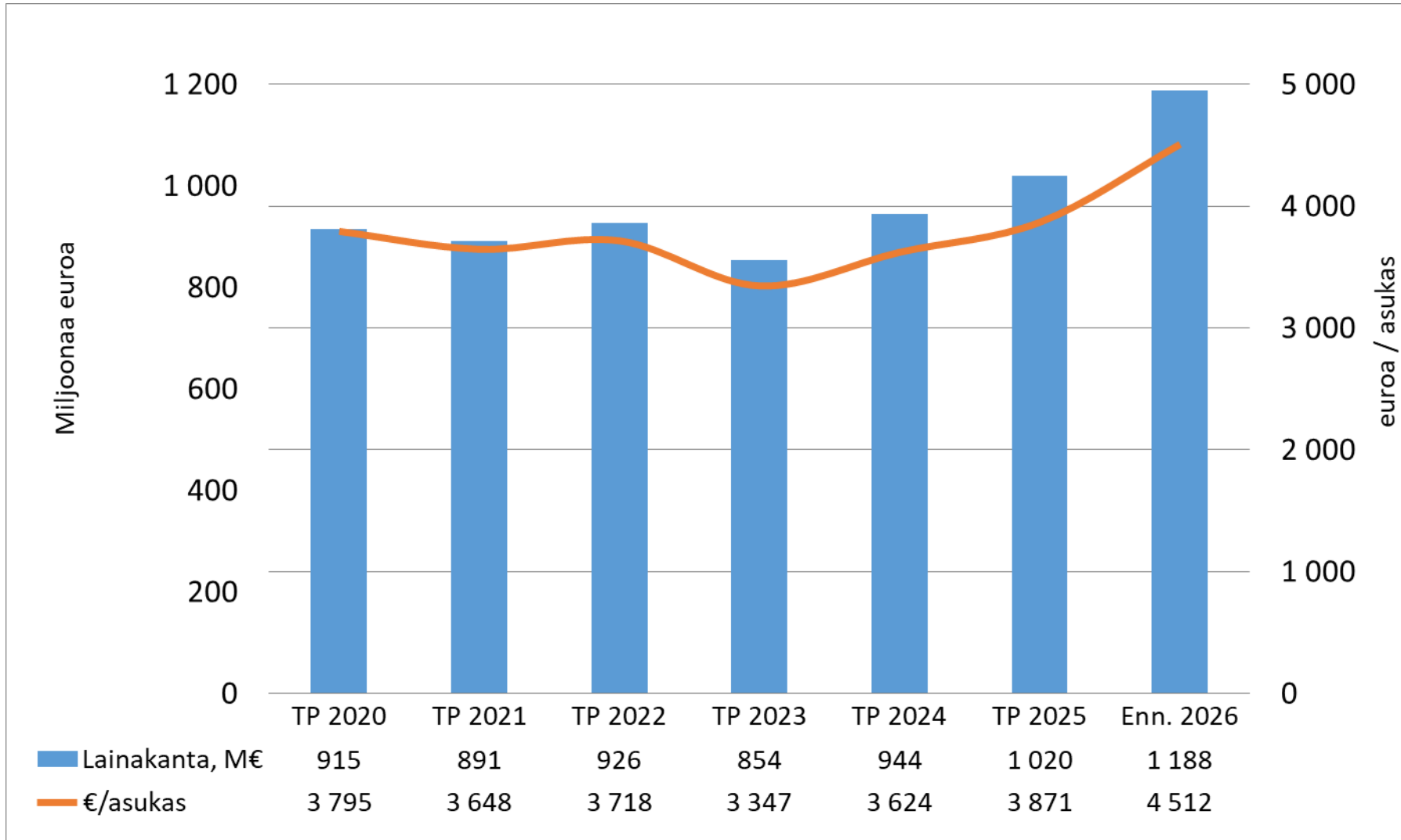
Vuosikate, milj. euroa

Poistot ja arvonalentumiset, milj. euroa

Vuoden 2024 investoinnit ilman Tampereen Veden yhtiöittämisen vaikutuksia

Lainamäärän kehitys

Konserniennuste

Milj. euroa	TP 2025	TP Enn 2026	Muutos
Toimintatuotot	1 021,2	1 078,7 ↑	57,5
Toimintakulut	-1 503,2	-1 591,6 ↓	-88,4
Osuus osakkuusyhteisöjen voitosta (tappiosta)	2,9	3,3 ↑	0,4
Toimintakate	-479,1	-509,6	-30,5
Verotulot	641,2	673,0 ↑	31,8
Valtionosuudet	125,7	142,0 ↑	16,3
Rahoitustuotot ja -kulut	-40,9	-60,3 ↓	-19,4
Vuosikate	246,8	245,1	-1,7
Poistot ja arvonalentumiset	-265,1	-268,4 ↓	-3,3
Tilikauden tulos	-18,2	-23,3	-5,1
Tilinpäätössiirrot	0,1	0,5 ↑	0,4
Tilikauden verot	-10,2	-14,2 ↓	-4,0
Laskennalliset verot	-4,3	-0,5 ↑	3,8
Vähemmistöosuudet	-0,6	1,4 ↑	2,0
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	-33,1	-36,1	-3,0

Investoinnit (netto)
446 M€

Lainat
2 903 M€

- Tilikauden tuloksen ennustetaan toteutuvan 5,1 M€ vertailuvuotta heikompana pääosin toimintakatteen muutoksen takia.
- Toimintakatteen ennustetaan heikentyvän vertailuvuodesta toimintakulujen kasvun myötä. Toimintakulut kasvavat konsernieliminointien jälkeen erityisesti kaupungilla, Tampereen Energia – konsernilla sekä Tampereen Vesi Oy:llä.
- Vuosikatteen ennustetaan toteutuvan lähes vertailuvuoden tasolla kaupungin verorahoituksen kasvun myötä.
- Rahoitustuottojen – ja kulujen muutokseen vaikuttaa erityisesti korkotuottojen lasku.
- Vuosikatteen ennustetaan kattavan poistot 91 prosenttisesti.
- Investointiennuste on 55,7 M€ vertailuvuotta alhaisempi.
- Lainakannan kasvuksi ennustetaan 193,4 M€.

Poikkeamat talousarvioon, sitovat erät

Käyttötalous
Investoinnit ja Laskelmaosa

Poikkeamat talousarvioon, sitovat erät 1/2

Käyttötalous (1 000 euroa)	Muutettu TA 2026	TP Enn 2026		Ero
Sivistyspalvelujen palvelualue				
Kasvatus- ja opetuslautakunta	-428 300	-422 749	✓	5 551
Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta				
Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta (pl. erikseen sitovat erät)	-122 282	-121 674	✓	608
Kaikkien Tampere -kehitysohjelma	-1 900	-1 600	✓	300
Hiedanranta-kehitysohjelma	-272	-272	✓	0
Elinvoiman palvelualue				
Elinvoima- ja osaamislautakunta				
Elinvoima- ja osaamislautakunta (pl. erikseen sitovat erät)	-153 578	-162 743	✗	-9 165
Ammatillinen koulutus	273	28	✗	-245
Tampereen seudun työllisyysalue	0	0	✓	0
Asunto- ja kiinteistölautakunta				
Asunto- ja kiinteistölautakunta (pl. erikseen sitovat erät)	190 565	200 469	✓	9 904
Hiedanranta-kehitysohjelma	-1 020	-1 020	✓	0
Kaupunkiympäristön palvelualue				
Yhdyskuntalautakunta				
Yhdyskuntalautakunta (pl. erikseen sitovat erät)	-57 213	-59 668	✗	-2 455
Viiden tähden keskusta -kehitysohjelma	-1 247	-1 247	✓	0
Hiedanranta-kehitysohjelma	-500	-500	✓	0
Etelän kasvusuunta -kehitysohjelma	-500	-350	✓	150
Joukkoliikennelautakunta	-38 026	-38 026	✓	0
Konsernihallinto				
ICT-kehittäminen	-10 000	-10 000	✓	0
Tarkastuslautakunta	-432	-432	✓	0
Keskusvaalilautakunta	-260	-260	✓	0
Konsernihallinto (pl. erikseen sitovat erät)	-35 196	-34 542	✓	654
Yhteiset erät	-114 271	-111 386	✓	2 885

Merkittävimmät poikkeamat talousarvioon

- Kasvatus- ja opetuslautakunnan säästöjä selittävät mm. varhaiskasvatuksen suunniteltua pienempi palvelutarve, perusopetuksen talouden tasapainottamistoimenpiteet ja ateriapalvelujen laskutusperusteen muutos.
- Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunnan poikkeamat johtuvat maksutuottojen ylityksistä, henkilöstökulujen säästöistä ja Kaikkien Tampere –kehitysohjelman toteutuksesta.
- Elinvoima- ja osaamislautakunnan poikkeama johtuu pääosin työllisyys- ja kasvupalveluihin kirjattavista työttömyystukien kunnan rahoitusosuuksien 11 M€:n ylityksestä.
- Asunto- ja kiinteistölautakunnan toimintakatteen poikkeama johtuu pääosin tuottojen ylityksistä (pysyvien vastaavien myyntivoitot ja maankäyttösopimuskorvaukset).
- Yhdyskuntalautakunnan toimintakatteen poikkeama johtuu pääosin tuottojen alituksesta (rakennusvalvonta ja katutilavalvonta). Etelän kasvusuunta –kehitysohjelman toiminta alkuvaiheessa.
- Yhteisten erien poikkeama johtuu kunta-alan palkkaratkaisuun varatun määrärahan alituksesta. Konsernihallinnon poikkeamat johtuvat rekrytointien viivästymisestä ja palvelujen ostojen säästöistä.

Merkittävimmät poikkeamat talousarvioon on esitetty tarkemmin kohdassa käyttötalous ja investoinnit yksiköittäin

Poikkeamat talousarvioon, sitovat erät 2/2

Investoinnit (1 000 euroa)	Muutettu TA 2026	TP Enn 2026	Ero
Sivistyspalvelujen palvelualue			
Kasvatus- ja opetuslautakunta	-3 517	-3 517 ✓	0
Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta	-8 917	-8 917 ✓	0
Elinvoiman palvelualue			
Elinvoima- ja osaamislautakunta			
Elinvoima- ja osaamislautakunta (pl. erikseen sitovat erät)	-1 134	-834 ✓	300
Ammatillinen koulutus	-1 600	-1 600 ✓	0
Asunto- ja kiinteistölautakunta			
Asunto- ja kiinteistölautakunta (pl. erikseen sitovat erät)	-9 340	-9 340 ✓	0
Talonrakennushankkeet (pl. Hiedanranta)	-110 289	-101 561 ✓	8 728
Viiden tähden keskusta -kehitysohjelma	-3 000	-500 ✓	2 500
Hiedanranta-kehitysohjelma	-3 930	-3 930 ✓	0
Kaupunkiympäristön palvelualue			
Yhdyskuntalautakunta			
Yhdyskuntalautakunta (pl. erikseen sitovat erät)	-46 200	-47 800 ✗	-1 600
Viiden tähden keskusta -kehitysohjelma	-24 795	-30 395 ✗	-5 600
Hiedanranta-kehitysohjelma	-800	-800 ✓	0
Konsernihallinto			
Konsernihallinto (pl. erikseen sitovat erät)	-500	-500 ✓	0
Yhteiset erät	-21 716	-25 408 ✗	-3 692

Laskelmaosa (1 000 euroa)	Muutettu TA 2026	TP Enn 2026	Ero
Korkotuotot ja -kulut	-6 362	-7 706 ✗	-1 344
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	206 000	206 000 ✓	0

Merkittävimmät poikkeamat talousarvioon

- Elinvoima- ja osaamislautakunnan 0,3 M€ alitus kohdistuu lukiokoulutukseen
- Asunto- ja kiinteistölautakunnan talonrakennushankkeiden 8,7 M€ alituksesta 5,0 M€ kohdistuu Peltolammin hyvinvointikeskus -hankkeeseen. Viiden tähden keskusta – kehitysohjelman alitus 2,5 M€ kohdistuu Pohjoiskanteen.
- Yhdyskuntalautakunnan 1,6 M€ ylitys (mm. Hatanpään puistokuja ja ratikan rinnakkaishankkeiden sisällön muutokset). Viiden tähden keskustan 5,6 M€ ylitys (Viinikankadun maanalaisen ajoyhteyden uusi aikataulutus)
- Konsernihallinnon yhteisten erien investointiennuste ylittää talousarvion 3,7 M€:lla, koska Nurmi Resort Oy:n apporttisijoitusta vastaava sijoitus osakkeisiin ja osuuksiin on lisätty investointiennusteeseen. Kaupunginvaltuusto hyväksyi tähän liittyvän talousarviomuutoksen 18.5.2026.
- Korkokulujen ennustetaan ylittyvän 1,3 M€

Merkittävimmät poikkeamat talousarvioon on esitetty tarkemmin kohdassa käyttötalous ja investoinnit yksiköittäin

Talous ja toiminta yksiköittäin

Kasvatus- ja opetuslautakunta
Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta
Elinvoima- ja osaamislautakunta
Asunto- ja kiinteistölautakunta
Yhdyskuntalautakunta
Joukkoliikennelautakunta
Konsernihallinto ja yhteiset erät
Kehitysohjelmat
Talouden tasapaino-
ohjelman toteutuminen

Kasvatus- ja opetuslautakunta

Kasvatus- ja opetuslautakunta, milj. euroa	TP 2025	Muutettu TA 2026	TP Enn 2026	Ero
Toimintatulot	26,4	24,1	24,2	✓ 0,1
Toimintamenot	-427,9	-452,4	-446,9	✓ 5,5
Toimintakate	-401,6	-428,3	-422,7	✓ 5,6
Nettoinvestoinnit	-1,7	-3,5	-3,5	✓ 0,0

Ero muutettuun talousarvioon, milj. euroa	Toimintakate	Nettoinvestoinnit
Varhaiskasvatus ja esiopetus	✓ 4,3	✓ 0,0
Perusopetus	✓ 1,3	✓ 0,0

Hr-tunnusluvut	TP 2025	Muutettu TA 2026	TP Enn 2026	Ero
Henkilötyövuodet (htv)	4 372	4 437	4 378	✓ -59

Toimintatuotot

Toimintatuottojen ennuste on 0,1 M€ budjetoitua parempi varhaiskasvatuksen maksutuottojen ja perusopetuksen ulkokuntalaskutuksen takia. Vastaavasti perusopetuksen iltapäivätoiminnan maksutuotot kertyvät budjetoitua pienempinä lasten määrän vähenemisestä ja maksuvapautusten arvioitua suuremmasta osuudesta johtuen.

Toimintakulut

Toimintakulujen alitusennuste on 5,5 M€. Suurimmat säästöt syntyvät henkilöstökuluista ja palvelujen ostoista, mitä selittää mm. varhaiskasvatuksen laskennallisten paikkojen suunniteltua pienempi tarve (noin 80 paikkaa), perusopetuksen talouden tasapainottamistoimenpiteet, KEVA:n tasausmaksun arvioitua pienempi toteuma sekä palvelusetelipäivähoidon hankkeiden viivästyminen ja ateriapalvelujen laskutusperusteen muutos. Lisäksi kotihoidon tuen ja yksityisen hoidon tuen avustukset alittuvat indeksijäädätyksen ja arvioitua pienemmän lapsimäärän vuoksi.

Investoinnit (netto)

Investointiennuste on tässä vaiheessa budjetoidun mukainen.

Kasvatus- ja opetuslautakunnalle asetettiin vuoden 2026 talousarviossa 11 sitovaa toiminnan tavoitetta. Tavoitteiden eteneminen on kuvattu alla olevassa taulukossa.

Nro	Talousarviotavoite 2026	Toteuma	Poikkeama
1	Oppilaiden ja henkilöstön kokemus työrauhasta ja oppimiseen keskittymisestä on parantunut mobiililaitteiden käytön rajoitusten myötä	?	
4	1.–9.-luokkalaisten kokemus kiusaamisesta on vähentynyt edelliseen vuoteen verrattuna	?	
8	5.- ja 8.-luokkalaisten fyysinen toimintakyky on vahvistunut edelliseen vuoteen verrattuna	?	
11	2.-, 7.- ja 9.-luokkalaisten oppimistulokset ovat parantuneet edelliseen vuoteen verrattuna	+	
12	Oppimisen tuen uudistuksen toimeenpanossa ja toimintakulttuurin muutostyössä on onnistuttu esi- ja perusopetuksessa	+	
13	Vieraskielisten oppilaiden suomen kielen osaaminen on vahvistunut edelliseen vuoteen verrattuna	+	
14	Tampereen poikkihallinnollinen lukutaito-ohjelma on valmistunut ja lukuintoa vahvistavat toimenpiteet määritelty	+	
17	Kasvatuksen ja opetuksen alueellinen yhdenvertaisuus on vahvistunut tasa-arvorahoituksen kohdennuksella	+	
45	Työntekijäkokemus on pysynyt ennallaan tai parantunut	+	
46	Varhaiskasvatuksen henkilöstörakenteen muutos on edistynyt	+	
51	Valtuuston hyväksymä talouden tasapaino-ohjelma on edennyt suunnitellusti	+	

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta,	TP 2025	Muutettu TA 2026	TP Enn 2026	Ero
Toimintatulot	21,4	21,4	21,7	✓ 0,3
Toimintamenot	-139,1	-145,8	-145,2	✓ 0,6
Toimintakate	-117,7	-124,5	-123,5	✓ 0,9
Nettoinvestoinnit	-15,6	-8,9	-8,9	✓ 0,0

Ero muutettuun talousarvioon, milj. euroa	Toimintakate	Nettoinvestoinnit
Kulttuuri	✓ 0,6	✓ 0,0
Liikunta ja nuorisio	✓ 0,3	✓ 0,0

Hr-tunnusluvut	TP 2025	Muutettu TA 2026	TP Enn 2026	Ero
Henkilötyövuodet (htv)	1 076	1 074	1 066	✓ -8

Toimintatuotot

Toimintatuottojen arvioidaan ylittävän budjetin 0,3 M€, mikä selittyy työväenopiston, filharmonian ja taidemuseon maksutuotoista.

Toimintakulut

Toimintakulujen ennustetaan alittuvan 0,6 M€, pääosin henkilöstökulusäästöjen vuoksi. Säästöt johtuvat alkuvuoden aikana täyttämättä jääneistä vakansseista. Lisäksi Kaikkien Tampere -kehitysohjelman toiminnot eivät ole vielä käynnistyneet täysimääräisesti.

Investoinnit (netto)

Investointiennuste on tässä vaiheessa budjetoidun mukainen.

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunnalle asetettiin vuoden 2026 talousarviossa 11 sitovaa toiminnan tavoitetta. Tavoitteiden eteneminen on kuvattu alla olevassa taulukossa.

Nro	Talousarviotavoite 2026	Toteuma	Poikkeama
5	Kohtaamispaikkatoiminta on käynnistynyt onnistuneesti eri puolilla kaupunkia	+/-	Tavoitteen toteuttamiseksi suunnitelluista toimenpiteistä viestintään liittyvän toimenpidekokonaisuuden arvioidaan siirtyvän seuraavalle vuodelle
6	Tamperealaisten liikkuminen ja harrastaminen on lisääntynyt keskeisissä kohteissa ja palveluissa edelliseen vuoteen verrattuna	+/-	Liikkuminen ja harrastaminen on lisääntynyt kolmessa ja vähentynyt kahdessa seurattavista kohteista.
7	Liikunnallisen elämäntavan vahvistamista kuvaavat seurantaindikaattorit on määritelty ja seuranta käynnistynyt	+	
9	Kävijämäärät kulttuurikohteissa ja -palveluissa ovat säilyneet korkealla tasolla	-	Kävijämäärät ovat vähentyneet yhdeksässä kymmenestä seurattavasta kohteesta. Kävijämäärät ovat lisääntyneet yhden seurattavan kohteen osalta.
10	Kulttuurin keskeiset tilahankkeet ovat edenneet suunnitellusti	+	
14	Tampereen poikkihallinnollinen lukutaito-ohjelma on valmistunut ja lukuintoa vahvistavat toimenpiteet määritelty	+	
28	Kulttuurin alueellista yhdenvertaisuutta on vahvistettu luomalla kaupunginosien kulttuuritoiminnan malli	+	
30	Alueellinen liikunnallinen nuorisotyö ja matalan kynnyksen kohtaamispaikkatoiminta Hervannassa on käynnistynyt onnistuneesti	+	
43	Tampereen asemaa kulttuurin ja taiteen kaupunkina on vahvistettu käynnistämällä Muumeihin liittyvät kansainväliset toimenpiteet ja tuotteistus	+	
45	Työntekijäkokemus on pysynyt ennallaan tai parantunut	-	Työntekijäkokemus on heikentynyt molempien seurattavien osa-alueiden osalta (työelämän laatu QWL, suositteluindeksi eNPS)
51	Valtuuston hyväksymä talouden tasapaino-ohjelma on edennyt suunnitellusti	+/-	Säästötavoitteen arvioidaan jäävän asetetusta tasosta (ennuste 2,7 milj. euroa, tavoite 2,8 milj. euroa).

Elinvoima- ja osaamislautakunta

Elinvoima ja osaamislautakunta, milj. euroa	TP 2025	Muutettu TA 2026	TP Enn 2026	Ero
Toimintatulot	180,5	193,0	190,8	✗ -2,2
Toimintamenot	-317,6	-344,9	-352,1	✗ -7,2
Toimintakate	-137,2	-151,9	-161,3	✗ -9,4
Nettoinvestoinnit	-2,1	-2,7	-2,4	✓ 0,3

Ero muutettuun talousarvioon, milj. euroa	Toimintakate	Nettoinvestoinnit
Lukiokoulutus	✗ 0,0	✓ 0,3
Ammatillinen koulutus	✗ -0,2	✓ 0,0
Työllisyys- ja kasvupalvelut	✗ -9,1	✓ 0,0
Elinkeino- ja innovaatiopolitiikka	✗ 0,0	-
Tampereen seudun työllisyysalue	✓ 0,0	-

Hr-tunnusluvut	TP 2025	Muutettu TA 2026	TP Enn 2026	Ero
Henkilötyövuodet (htv)	2 100	2 049	2 029	✓ -20

Toimintatuotot

Tampereen seudun työllisyysalueen toimintatuottojen ennuste on 2,3 M€ budjetoitua pienempi. Jäsenkuntien maksuosuus tasataan tilinpäätöksessä vastaamaan toiminnasta aiheutuvia kuluja.

Toimintakulut

Lukiokoulutuksen toimintakulujen ennustetaan toteutuvan lähes budjetoidusti.

Ammatillisen koulutuksen toimintakulujen ennustetaan toteutuvan 0,3 M€ suunniteltua huonompana, mikä johtuu pääosin vuokrakuluista.

Työllisyys- ja kasvupalvelujen toimintakatteen ennustetaan toteutuvan 9,1 M€ suunniteltua heikompana pääosin kunnan rahoitusosuuden työttömyystuista ylittäessä 11,0 M€ budjetoidun. Palvelujen ostoihin sisältyvän työllisyysalueen maksuosuuden ennustetaan alittuvan 1,4 M€. Henkilöstökulujen ennustetaan toteutuvan 0,3 M€ suunniteltua pienempinä.

Tampereen seudun työllisyysalueen toimintakulujen ennuste on 2,3 M€ budjetoitua pienempi henkilöstökulujen 0,6 M€ sekä tukien ja avustusmenojen 1,7 M€ alituksista johtuen.

Investoinnit (netto)

Lukiokoulutuksen investointien ennustetaan toteutuvan 0,3 M€ suunniteltua pienempinä. Muuten investointiennusteet ovat suunnitelman mukaiset.

Elinvoima- ja osaamislautakunnalle asetettiin vuoden 2026 talousarviossa kahdeksan sitovaa toiminnan tavoitetta. Tavoitteiden eteneminen on kuvattu alla olevassa taulukossa.

Nro	Talousarviotavoite 2026	Toteuma	Poikkeama
15	Ammatillisen tutkinnon on suorittanut vähintään 2900 opiskelijaa ja tutkinnon osia vähintään 1000 opiskelijaa	+	
16	Toisen asteen tutkinnon suorittaneiden osuus oppivelvollisina aloittaneista opiskelijoista on saavuttanut tavoitetason	+	
34	Yritys- ja työnantajapalveluja on vahvistettu yhden luukun periaatteella	+	
35	Ammatillisen koulutuksen kysyntälähtöisyyttä on parannettu ottamalla käyttöön uudistettu koulutustarjonnan ennakointi- ja suunnitteluprosessi	+	
37	Datan hyödyntämistä työllisyys- ja kasvupalvelujen tiedolla johtamisessa ja päätöksenteossa on vahvistettu	+	
38	Osaajahoukuttelun kohdemaamallin ja kansainvälisten tamperelaisten palvelupolkujen kehittäminen ovat edistyneet tavoitellun aikataulun mukaisesti	+	
39	Puolustusteollisuuden kärkitoimenpiteet ovat käynnistyneet onnistuneesti ja vastuullisuus-vaikuttavuusarviointi on toteutettu	+	
40	Siruohjelma II:n kärkitoimenpiteet ovat käynnistyneet onnistuneesti	+	
45	Työntekijäkokemus on pysynyt ennallaan tai parantunut	-	Työntekijäkokemus on heikentynyt molempien seurattavien osa-alueiden osalta. (työelämän laatu QWL, suositteluindeksi eNPS)
51	Valtuuston hyväksymä talouden tasapaino-ohjelma on edennyt suunnitellusti	+/-	Säästötavoitteen arvioidaan jäävän asetetusta tasosta (ennuste 3,5 milj. euroa, tavoite 3,8 milj. euroa).

Työllisyysjaostolle asetettiin vuoden 2026 talousarviossa kolme sitovaa toiminnan tavoitetta. Tavoitteiden eteneminen on kuvattu alla olevassa taulukossa.

Nro	Talousarviotavoite 2026	Toteuma	Poikkeama
33	Työllisyyden edistämisen ekosysteemipohjainen kumppanuusmalli on rakennettu ja vakiinnutettu	+	
36	Työnvälitystä on kehitetty vastamaan työmarkkinoiden tunnistettuihin työvoimatarpeisiin	+	
41	Työnhakijoiden työmarkkina-avalmiuksia ja osaamista on parannettu vaikuttavilla työllistymistä edistävillä ja tukevilla palveluilla	+	

Asunto- ja kiinteistölaoutakunta

Asunto- ja kiinteistölaoutakunta, milj. euroa	TP 2025	Muutettu TA 2026	TP Enn 2026	Ero
Toimintatulot	293,4	289,7	299,8	✓ 10,1
Toimintamenot	-89,4	-100,2	-100,4	✗ -0,2
Toimintakate	204,0	189,5	199,4	✓ 9,9
Nettoinvestoinnit	-108,3	-126,6	-115,3	✓ 11,2

Hr-tunnusluvut	TP 2025	Muutettu TA 2026	TP Enn 2026	Ero
Henkilötyövuodet (htv)	60	63	61	✓ -2

Toimintatuotot

Pysyvien vastaavien myyntivoittojen ennustetaan olevan 7,4 M€ suunniteltua suuremmat. Maankäyttösopimuskorvausten ennustetaan olevan 1,7 M€ suunniteltua suuremmat. Muiden toimintatuottojen ennustetaan toteutuvan 0,8 M€ suunniteltua suurempina ja myyntituottojen 0,2 M€ suunniteltua suurempina.

Toimintakulut

Pysyvien vastaavien myyntitappioiden ennustetaan olevan 0,1 M€.

Investoinnit (netto)

Nettoinvestointien ennuste (pl. erikseen sitovat erät) on suunnitelman mukainen. Talonrakennushankkeiden ennuste on 8,7 M€ suunniteltua pienempi. Peltolammin hyvinvointikeskus -hankkeen määräraha alittuu vuonna 2026 noin 5,0 M€, koska toteutussuunnittelun ja rakennustöiden aloitus on siirtynyt aikataulumuutosten takia. Hiedanrannan kehitysohjelman investointien ennustetaan toteutuvan suunnitellusti. Viiden tähden keskusta –kehitysohjelman investointien ennustetaan toteutuvan 2,5 M€ suunniteltua pienempänä.

Talonrakennushankkeet

Merkittävimmät poikkeamat talousarvioon

- Peltolammin hyvinvointikeskus –hankkeen määrärahan ennustetaan alittuvan vuonna 2026 5,0 M€ toteutussuunnittelun ja rakennustöiden aloituksen siirtymisen takia.
- Ahvenisjärven koulun hankerahan ennustetaan alittuvan 0,7 M€.
- Tullikamarin perusparannuksen hankerahan ennustetaan alittuvan 0,6 M€.
- Liisankallion väestönsuojan määräraha on ylittymässä 0,1 M€.

Asunto- ja kiinteistölautakunnalle asetettiin vuoden 2026 talousarviossa kahdeksan sitovaa toiminnan tavoitetta. Tavoitteiden eteneminen on kuvattu alla olevassa taulukossa.

Nro	Talousarviotavoite 2026	Toteuma	Poikkeama
2	Asunnottomuus kokonaisuutena on vähentynyt ja pitkäaikaisasunnottomuus on kääntynyt laskuun yhteistyössä sidosryhmien kanssa	?	
24	Kaikissa kaupungin perusparannushankkeissa ja purkua sisältävissä hankkeissa on tehty rakennusosien ja materiaalien uudelleenkäyttökartoitus	+/-	Kartoitusten toteuttaminen pienissä hankkeissa ei ole kaikissa tilanteissa taloudellisesti järkevää. Kaikissa yli 1m euron hankkeissa kartoitukset ovat toteutumassa.
25	Asuntotuotannon monipuolisuutta on edistetty toteuttamalla kohtuuhintaista asumista asunto- ja maapolitiikan linjausten mukaisesti ¹	+	
26	Yhtiömuotoiseen asumiseen on asetettu haettavaksi avoimessa menettelyssä tai neuvottelumenettelyssä tontteja 100.000 kem ²	+	
27	Asemakaavoituksella on mahdollistettu vuosittain keskimäärin 150 pientalon rakentaminen ja pientalotontteja on luovutettu vähintään 80 kpl	+	
29	Asukkaiden osallistumista oman asuinalueen kehittämiseen on edistetty toteuttamalla kaupunkilaisten ideoita viihtyisyyden parantamiseksi kaupunginosakehittämisen kohdealueilla	+	
45	Työntekijäkokemus on pysynyt ennallaan tai parantunut	-	Työntekijäkokemus on heikentynyt molempien seurattavien osa-alueiden osalta (työelämän laatu QWL, suositteluindeksi eNPS)
51	Valtuuston hyväksymä talouden tasapaino-ohjelma on edennyt suunnitellusti	+/-	Säästötavoitteen arvioidaan jäävän asetetusta tasosta (ennuste 0,3 milj. euroa, tavoite 0,7 milj. euroa).

Yhdyskuntalautakunta, milj. euroa	TP 2025	Muutettu TA 2026	TP Enn 2026	Ero
Toimintatulot	33,8	36,1	33,2	✗ -2,9
Toimintamenot	-88,4	-95,5	-94,9	✓ 0,6
Toimintakate	-54,6	-59,5	-61,8	✗ -2,3
Nettoinvestoinnit	-66,7	-71,8	-79,0	✗ -7,2

Ero muutettuun talousarvioon, milj. euroa	Toiminta- kate	Netto- investoinnit
Kaupunkiympäristön suunnittelu	✗ -1,9	✓ 0,0
Kaupunkiympäristön rakentaminen	✗ -0,6	✗ -1,6
Kestävä kaupunki	✗ 0,0	✓ 0,0
Strateginen hankekehitys	✓ 0,2	✗ -5,6

Hr-tunnusluvut	TP 2025	Muutettu TA 2026	TP Enn 2026	Ero
Henkilötyövuodet (htv)	348	357	354	✓ -2

Toimintatuotot

Toimintatuottojen ennuste 2,9 M€ budjetoitua pienempi, josta rakennusvalvonnan ennuste 2,0 M€ (rakentamisen vaikeus), pysäköintivirhemaksujen ennuste 0,4 M€ (tarkastajia 3 htv:ia viime vuotta vähemmän) ja katutilavalvonnan ennuste 0,5 M€ (katutilaa käyttävien suurten rakennuskohteiden lukumäärä viime vuotta pienempi).

Toimintakulut

Toimintakulujen ennuste on noin 0,6 M€ budjetoitua pienempi, josta henkilöstökulujen alitusennuste on 0,25 M€ (täyttämättömät vakanssit), palveluostojen alitusennuste 0,2 M€ (passiivinen tietoverkkoinfra) ja Etelän kasvusuunta -kehitysohjelman alitusennuste 0,15 M€ (toiminta alkuvaiheessa, hankintoja suunnitellaan).

Investoinnit (netto)

Nettoinvestointien ennuste on 7,2 M€ budjetoitua suurempi, josta 5,6 M€ johtuu Viinikankadun maanalaisen ajoyhteyden rakentamisaikataulun lyhentämisestä, mikä keventää vuoden 2027 investointeja (Viiden tähden keskusta). Ylityksestä 1,6 M€ johtuu perustoiminnan kohteista. Hatanpään puistokujan muutokset ja laajuuden lisääntyminen 0,75 M€. Pirkkala-Linnainmaa ratikan rinnakkaishankkeiden sisällön muutokset (HSM) 0,32 M€, joihin ei talousarviossa varauduttu. Irjalankadun peruskorjauksen loppuunsaattaminen konkurssiin menneen urakoitsijan jälkeen uuden urakoitsijan toimesta 0,4 M€, jonka tarjoushinta arvioitiin vuosisuunnitelmassa liian alhaiseksi.

Yhdyskuntalautakunnalle asetettiin vuoden 2026 talousarviossa kahdeksan sitovaa toiminnan tavoitetta. Tavoitteiden eteneminen on kuvattu alla olevassa taulukossa.

Nro	Talousarviotavoite 2026	Toteuma	Poikkeama
18	Seuranta-aineisto kaupungin aiheuttamien luontovaikutusten todentamiseksi on määritelty	+	
19	Kestävien liikkumismuotojen suhteellinen kulkutapaosuus on kasvanut edelliseen vuoteen verrattuna	+	
20	Raitiotien Pirkkala-Linnainmaa jatko-osuuden rakentaminen on edennyt tavoitellun aikataulun mukaisesti	+	
23	Valtion raidereformin osalta on tehty tarvittavat päätökset lähijunaliikenteen kehittämiseksi kaupunkiseudulla sekä Tampereella 2030-luvulla ja seisakkeiden toteuttamista on edistetty MAL-sopimuksen mukaisesti	+	
27	Asemakaavoituksella on mahdollistettu vuosittain keskimäärin 150 pientalon rakentaminen ja pientalotontteja on luovutettu vähintään 80 kpl	+	
31	Keskustan kävijämäärä on kasvanut edelliseen vuoteen verrattuna	?	
32	Rakentamisen aikaisten haittojen hallintaa keskustan infrahankkeissa on parannettu häiriötilanteiden minimoimiseksi	?	
45	Työntekijäkokemus on pysynyt ennallaan tai parantunut	-	Työntekijäkokemus on heikentynyt molempien seurattavien osa-alueiden osalta (työelämän laatu QWL, suositteluindeksi eNPS)
51	Valtuuston hyväksymä talouden tasapaino-ohjelma on edennyt suunnitellusti	+	

Joukkoliikennelautakunta

Joukkoliikennelautakunta, milj. euroa	TP 2025	Muutettu TA 2026	TP Enn 2026	Ero
Toimintatulot	76,9	78,1	78,1	✓ 0,0
Toimintamenot	-115,3	-117,9	-117,9	✓ 0,0
Toimintakate	-38,4	-39,8	-39,8	✓ 0,0
Nettoinvestoinnit	0,0	-	-	-

Hr-tunnusluvut	TP 2025	Muutettu TA 2026	TP Enn 2026	Ero
Henkilötyövuodet (htv)	27	28	27	✓ -0

Toimintatuotot

Ennuste on talousarvion mukainen.

Toimintakulut

Ennuste on talousarvion mukainen.

Investoinnit (netto)

Ei investointeja.

Kaupunkiseudun joukkoliikennelausakunnalle asetettiin vuoden 2026 talousarviossa viisi sitovaa toiminnan tavoitetta. Tavoitteiden eteneminen on kuvattu alla olevassa taulukossa.

Nro	Talousarviotavoite 2026	Toteuma	Poikkeama
21	Joukkoliikenteen matkustajamäärä on kasvanut 3 % edelliseen vuoteen verrattuna	-	Tammi-maaliskuussa matkustajamäärä kasvoi 1,7% edelliseen vuoteen verrattuna.
22	Superbussien toteuttamissuunnitelmat ovat valmistuneet	+	
23	Valtion raidereformin osalta on tehty tarvittavat päätökset lähijunaliikenteen kehittämiseksi kaupunkiseudulla sekä Tampereella 2030-luvulla ja seisakkeiden toteuttamista on edistetty MAL-sopimuksen mukaisesti	+	
45	Työntekijäkokemus on pysynyt ennallaan tai parantunut	+/-	Työntekijäkokemuskyselyn työelämän laatua kuvaava tulos QWL parantui, mutta suositteluindeksi (NPS) heikentyi.
51	Valtuuston hyväksymä talouden tasapaino-ohjelma on edennyt suunnitellusti	+/-	Säästötavoitteen arvioidaan jäävän asetetusta tasosta (ennuste 2,4 milj. euroa, tavoite 2,8 milj. euroa).

Konsernihallinto ja yhteiset erät

Konsernihallinto ja yhteiset erät, milj. euroa	TP 2025	Muutettu TA 2026	TP Enn 2026	Ero
Toimintatulot	40,8	25,2	25,2	✓ 0,0
Toimintamenot	-183,1	-179,9	-176,4	✓ 3,5
Toimintakate	-142,2	-154,7	-151,1	✓ 3,5
Nettoinvestoinnit	-31,3	-27,7	-31,4	✗ -3,7

Ero muutettuun talousarvioon, milj. euroa	Toimintakate	Nettoinvestoinnit
Kaupungin yhteiset erät	✓ 2,9	✗ -3,7
Konsernihallinto	✓ 0,7	✗ 0,0

Hr-tunnusluvut	TP 2025	Muutettu TA 2026	TP Enn 2026	Ero
Henkilötyövuodet (htv)	371	322	316	✓ -6

Toimintatuotot

Toimintatuottojen ennuste budjetin mukainen.

Toimintakulut

Yhteisten erien toimintakulujen ennustetaan toteutuvan 2,9 M€ muutettua talousarviota parempana. Talousarvioon varattu määräraha paikallisesti neuvoteltavien palkankorotusten kattamiseen jää osin käyttämättä, sillä korotusten kustannusvaikutus on budjetoitua pienempi. Lisäksi osuus verotuskustannuksiin toteutuu hieman budjetoitua pienempänä.

Konsernihallinnon ennuste 0,7 M€ budjetoitua parempi, mikä aiheutuu rekrytointien ja projektien aloitusten viivästyemisestä ja palvelujen ostojen säästöistä.

Investoinnit (netto)

ICT-kehittämisen (5,5 M€) ja kaupungintalon AV-hankintojen (0,5 M€) investointiennuste on suunnitelman mukainen.

Yhteisten erien investointiennuste ylittää suunnitelman 3,7 M€:lla, koska Nurmi Resort Oy:n apporttisijoitusta vastaava sijoitus osakkeisiin ja osuuksiin on lisätty investointiennusteeseen. Kaupunginvaltuusto hyväksyi 18.5.2026 talousarviomuutoksen, jossa em. sijoitus lisättiin talousarvioon. Yhteisissä erissä on lisäksi 20,116 M€ varaus Tampereen Särkänniemi Oy:n pääomittamiseen, joka jakaantuu 12,116 M€ apporttisijoitukseen ja 8,0 M€ SVOP-sijoitukseen. Kaupunginhallituksen erillisiä päätöksiä varten osakkeisiin ja osuuksiin on varattu 1,6 M€.

Vuoden 2026 talousarviossa kaupunginhallitukselle asetettiin kymmenen sitovaa toiminnan tavoitetta. Näistä kuusi tavoitetta ovat kaupunkitasoisia (44, 45, 47, 49, 50 ja 51). Tavoitteiden eteneminen on kuvattu alla olevassa taulukossa.

Nro	Talousarviotavoite 2026	Toteuma	Poikkeama
3	Tampereen keskustan turvallisuuden kehittämissryhmän määrittämät toimenpiteet ovat edenneet yhteistyössä sidosryhmien kanssa	+	
42	Tampere on Suomen suosituin opiskelukaupunki	-	Kevään 2026 tutkimuksen mukaan Tampere on Suomen toiseksi suosituin opiskelukaupunki (absoluuttinen suositelijamäärä).
43	Tampereen asemaa kulttuurin ja taiteen kaupunkina on vahvistettu käynnistämällä Muumeihin liittyvät kansainväliset toimenpiteet ja tuotteistus	+	
44	Henkilöstön työhyvinvointi on parantunut edelliseen vuoteen verrattuna	?	
45	Työntekijäkokemus on pysynyt ennallaan tai parantunut	-	Sekä työelämän laatua kuvaava QWL-tulos että suosittelemiseksi eNPS heikentyivät verrattuna edellisvuoden vastaavaan ajankohtaan.
47	Asiakaskokemus on parantunut 60 prosentissa kaupungin palveluista	?	
48	Digipalveluiden asiakaskokemusta mittaava malli on kehitetty ja mittaus on käynnistynyt	+	
49	Tilikauden tulos on enintään 45,2 milj. euroa alijäämäinen (alkup. TA2026-tavoite 41,4 M€)	-	Tilikauden tulosenuste on 56,5 milj. euroa alijäämäinen, mikä on 11,3 milj. euroa muutettua talousarviota heikompi.
50	Investointien tulorahoitus-% on 39 (alkup. TA2026-tavoite 42)	-	Ennusteen mukaan investointien tulorahoitusprosentiksi muodostuu 36 %.
51	Valtuuston hyväksymä talouden tasapaino-ohjelma on edennyt suunnitellusti	+/-	Huhtikuun tilanteessa muodostetun ennusteen perusteella tasapaino-ohjelmassa ollaan saavuttamassa 17,6 milj. euron säästöt eli vuodelle 2026 suunnitellut toimenpiteet ovat toteutumassa 95 prosenttisesti.

Toimintakate, milj. euroa	Muutettu TA 2026	TP Enn 2026	Ero
Kaikkien Tampere	-1,9	-1,6	✓ 0,3
Hiedanranta	-1,8	-1,8	✓ 0,0
Viiden tähden keskusta	-1,2	-1,2	✓ 0,0
Etelän kasvusuunta	-0,5	-0,4	✓ 0,2
Yhteensä	-5,4	-5,0	0,5

Investoinnit, milj. euroa	Muutettu TA 2026	TP Enn 2026	Ero
Hiedanranta	-4,7	-4,7	✓ 0,0
Viiden tähden keskusta	-27,8	-30,9	✗ -3,1
Yhteensä	-32,5	-35,6	-3,1

- Kaikkien Tampere –kehitysohjelman ohjelmasuunnitelma hyväksyttiin 30.3.2026. Päättyneiden hyvinvoinnin ja Tampere Welcoming City -ohjelmien jatkotoimet ovat edenneet pääosin suunnitellusti. Uusia sisältöjä, kuten kohtaamispaikkoja, on valmisteltu keväällä ja niiden käynnistys painottuu syksyyn. Kehitysohjelman toiminnot eivät ole vielä käynnistyneet täysimääräisesti ja kuluvan vuoden menojen ennustetaan toteutuvan 0,3 M€ budjetoitua pienempinä.
- Hiedanranta -kehitysohjelman ennuste on talousarvion mukainen.
- Etelän kasvusuunta -kehitysohjelman toimintakatteen alitusennuste 0,15 M€. Toiminta alkuvaiheessa, hankintoja suunnitellaan.
- Viiden tähden keskusta -kehitysohjelman nettoinvestointien ylitysennuste on 3,1 M€. Viinikankadun maanalaisen ajoyhteyden rakentamisen ylitysennuste on 5,6 M€, sillä rakentamisaikataulua lyhennetään ja teknisistä syistä kalleimmat rakennusosat ovat urakan alkupäässä, mikä keventää v. 2027 investointeja. Pohjoiskannen suunnittelusta ja hankekehityksestä alitusennusteet ovat 2,5 M€.

Talouden tasapaino-ohjelman toteutuminen

Tasapaino-ohjelma, yksikkö, milj. euroa	Tavoite	Ennuste	Ero
Kasvatus- ja opetuslautakunta	2,0	2,5	✓ 0,4
Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta	2,8	2,7	● -0,1
Elinvoima- ja osaamislautakunta	3,8	3,5	● -0,3
Asunto- ja kiinteistölahtakunta	0,7	0,3	● -0,4
Yhdyskuntalautakunta	2,8	3,1	✓ 0,3
Joukkoliikennelahtakunta	2,8	2,4	● -0,4
Konsernihallinto	2,4	2,1	● -0,3
Kaikki yksiköt	1,4	1,2	● -0,2
Yhteensä	18,6	17,6	-1,0

Yt-toimenpiteet, yksikkö, milj. euroa	Tavoite	Ennuste	Ero
Kasvatus- ja opetuslautakunta	1,4	1,6	✓ 0,2
Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta	0,6	0,7	✓ 0,2
Elinvoima- ja osaamislautakunta	2,2	2,7	✓ 0,4
Asunto- ja kiinteistölahtakunta	0,1	0,1	✓ 0,0
Yhdyskuntalautakunta	1,1	1,0	● -0,1
Joukkoliikennelahtakunta	0,1	0,1	✓ 0,0
Konsernihallinto	1,4	1,7	✓ 0,3
Yhteensä	6,9	7,9	1,0

Toimenpiteet yhteensä	25,5	25,5	0,0
Ennustettu toteuma-%			100 %

- Talouden tasapaino-ohjelman toteutumista seurataan toimenpidetasolla. Tavoitteena on saavuttaa vuonna 2026 yhteensä 18,6 M€ säästöt.
  - Huhtikuun ennusteen mukaan säästöistä toteutuu 17,6 M€, mikä vastaa noin 95 prosenttia tavoitteesta
  - Elinvoima- ja osaamislautakunnan ja konsernihallinnon alitukset johtuvat pääosin siitä, että hankerahoituksen lisäyksestä arvioitu nettosäästö ei toteudu. Asunto- ja kiinteistölahtakunnan tavoite jää saavuttamatta, koska maanvuokrasopimusten porrastuksen poistoa ei ole vielä huomioitu alkuvuoden tontinvuokrien uusimisessa, jotka tehtiin vanhojen maapolitiikan linjausten mukaisesti. Joukkoliikennelahtakunnan säästötavoite on vaarassa, sillä matkustajamäärien kasvu on jäänyt arvioitua pienemmäksi. Lisäksi kaikille yksiköille asetettu matkustuskustannusten vähentämisen tavoite ei toteudu täysimääräisenä.
  - Kasvatus- ja opetuslahtakunnan säästöt ylittävät tavoitteen, koska varhaiskasvatuksen ateriapalvelujen tilausjärjestelmän kehittämisestä syntyvät säästöt toteutuvat ennakoitua aiemmin. Yhdyskuntalautakunnan tavoitetta parempi toteuma selittyy pieneläinpäivystyksen kilpailutuksesta saaduilla säästöillä.
-
- Yt-toimenpiteiden vuoden 2026 säästöt toteutuvat lähes miljoona euroa suunniteltua isompina, johtuen pääasiassa odotettua lyhyemmistä irtisanomisajoista.
  - Suunnitellusti osa toimenpiteistä toteutuu vasta myöhemmässä vaiheessa, joten ne voivat vielä vaikuttaa ennusteen muuttumiseen (esim. eläköitymisiä, määräaikaisuuksien päättymisiä sekä lukuvuoden alkuun suunniteltuja toiminnallisia muutoksia).

Henkilöstö

Henkilöstö

Henkilötyövuodet Ennuste 2026

8 232

▲ ero TA -99 htv

Henkilöstömenot Ennuste 2026

-486,8 M€

▲ ero TA +8,1 M€

Sairauspoissaolot 1-4/2026

18,34 pv/htv

▲ muutos -0,45 pv/htv
1-4/2025

Työntekijäkokemus (QWL) 4/2026

61 %

▼ muutos -1 %-yks
4/2025

Palkalliset henkilötyövuodet	TP 2025	Muutettu TA 2026	TP Enn 2026	Ero
Sivistyspalvelujen palvelualue	5 448	5 511	5 444	✓ -67
Elinvoiman palvelualue	2 160	2 112	2 090	✓ -22
Kaupunkiympäristön palvelualue	375	385	382	✓ -3
Konsernihallinto	371	322	316	✓ -6
Yhteensä	8 354	8 330	8 232	✓ -99

- Perusopetuksen henkilötyövuosien ennustetaan toteutuvan 30 henkilötyövuotta suunniteltua pienempänä. Alitus johtuu vuoden 2025 talouden tasapainottamistoimenpiteistä, joiden vaikutus ulottuu myös kevätlukukaudelle 2026.
- Varhaiskasvatuksessa ja esiopetuksessa henkilötyövuosien ennustetaan toteutuvan 28 henkilötyövuotta suunniteltua pienempinä. Syitä tähän ovat mm. lapsimäärän odotettua vähäisempi kasvu sekä vähentyneet sijaistarpeet.
- Tampereen seudun työllisyysalueen henkilötyövuosien ennustetaan toteutuvan 13 henkilötyövuotta pienempänä johtuen viivästyneistä rekrytoinneista.
- Pienentynyt henkilötyövuosiennuste näkyy myös henkilöstömenoissa, jossa ennustetaan 8,1 M€ alitusta muutettuun talousarvioon nähden.

- Sairauspoissaolot ovat vähentyneet alkuvuonna lähes kaikissa diagnoosiluokissa. Esihenkilön lupakäytännön vahvistaminen näyttäytyy toimivana. Myös työterveyshuollon kustannukset ovat vähentyneet.
- Edellisen vuoden vastaavaan ajankohtaan verrattuna työntekijäkokemuskyselyn tulos heikkeni hieman, mutta syksyn 2025 ja kevään 2026 mittausten välillä on todettavissa positiivinen kehitystrendi.

TAMPERE.
FINLAND

Kiitos

TAMPERE